

2 Sňatečnost

V roce 2016 uzavřeli obyvatelé ČR celkem 50,8 tisíce manželství, což bylo o 2,6 tisíce více než v předchozím roce a nejvíce od roku 2009. Meziročně vzrostl počet sňatků jak svobodných osob, tak osob rozvedených a ovdovělých. Vyšší byla rovněž intenzita sňatečnosti – při setrvání měr sňatečnosti z roku 2016 by první sňatek do 50 let věku uzavřelo 56 % mužů a 64 % žen, do dalšího manželství by vstoupilo 41 % rozvedených mužů a 39 % rozvedených žen.

Roční počet registrovaných sňatků měl od počátku 90. let 20. století klesající trend. Zastavil se v roce 2013, a to na historicky nejnižší hodnotě 43,5 tisíce. Následující roky počet sňatků meziročně rostl a v roce 2016 poprvé od roku 2009 opět přesáhl hranici 50 tisíc, když bylo uzavřeno 50 768 manželství.

Tab. 2.1 Sňatky podle rodinného stavu snoubenců, 2006–2016

	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sňatky celkem	52 860	45 137	45 206	43 499	45 575	48 191	50 768
Sňatky dvou svobodných (protogamní)	34 178	29 045	29 684	28 877	30 785	32 689	34 284
Rodinný stav muže: svobodný	39 149	33 371	33 816	32 743	34 691	36 884	38 578
rozvedený	13 160	11 291	10 989	10 339	10 466	10 876	11 758
ovdovělý	551	475	401	417	418	431	432
Rodinný stav ženy: svobodná	39 569	33 443	34 175	33 029	35 155	37 021	39 007
rozvedená	12 654	11 174	10 489	10 005	9 949	10 637	11 206
ovdovělá	637	520	542	465	471	533	555

Snoubenci vstupující do manželství si byli v roce 2016, podobně jako v předcházejících letech, z hlediska demografických charakteristik v průměru vzájemně poměrně podobní. Celkem 81 % manželství bylo uzavřeno snoubenci shodného rodinného stavu: v 68 % případů (34 284 sňatků) vstupovaly do svazku dvě svobodné osoby a ve 13 % (6 763 sňatků) šlo o uzavření manželství dvou rozvedených. Více než polovina snoubenců (55 % z těch, u kterých byla zjištěna⁴ úroveň nejvyššího dokončeného vzdělání) vstupovala do manželství s osobou stejného stupně vzdělání. Nejčastěji šlo o muže a ženu se středním vzděláním s maturitou (4 736 sňatků). V průměru se velké rozdíly mezi manželi nevyskytovaly ani z hlediska věku – zhruba polovina snoubenců (51,8 % v roce 2016) se věkem lišila maximálně o tři roky: 10,2 % sňatků uzavřeli snoubenci stejně staří, 16,5 % tvořily páry s jednoletým věkovým rozdílem, 13,6 % s dvouletým a 11,4 % s tříletým věkovým rozdílem, přičemž ve všech kategoriích byl častěji starším z dvojice muž. Průměrný věk ženichů se tak dlouhodobě drží na úrovni o 3 roky vyšší než průměrný věk nevěst.

V roce 2016 početně přibylo jak sňatků svobodných osob, tak rozvedených a ovdovělých (tab. 2.1). U mužů byl meziroční přírůstek relativně vyšší u opakovaných sňatků (tedy rozvedených a ovdovělých), u žen byl obdobný jak v prvním, tak ve vyšším pořadí sňatku. Z celkového ročního objemu sňatků dlouhodobě zhruba tři čtvrtiny ženichů a nevěst vstupují do manželského svazku poprvé. V roce 2016 uzavřelo manželství 38 578 svobodných mužů (76,0 % z celkového počtu ženichů), meziročně o 1,7 tisíce více (ale o 571 méně než v roce 2006), a 39 007 svobodných žen (76,8 % z celkového počtu nevěst), což bylo o 2,0 tisíce více než v předchozím roce (ale o 562 méně než v roce 2006). Oproti roku 2013, kdy byl počet sňatků na historicky nejnižší hodnotě, vstoupilo v posledním sledovaném roce do svazku o 5,8 tisíce více svobodných mužů a o 6,0 tisíce více svobodných žen.

Ve srovnání s prvními sňatky bývá počet sňatků vyššího pořadí zhruba třetinový (tab. 2.2) a zahrnuje tak z celkového počtu cca jednu čtvrtinu. V roce 2016 uzavřelo druhý či další sňatek 12 190 mužů a 11 761 žen, meziročně o 883 více v případě mužů a o 591 více v případě žen. Oproti roku 2013 bylo v roce 2016

⁴ Údaj o vzdělání je od roku 2007 dobrovolných údajem. Následkem změny Dotazníku k uzavření manželství v roce 2013 došlo k výraznému zvýšení počtu nezjištěných údajů. V roce 2016 nebyl údaj o vzdělání uveden u 27 227 ženichů a 27 188 nevěst, homogenita vzdělání snoubenců nemohla být posouzena u 27,6 tisíce sňatků.

o 1,4 tisíce sňatků vyššího pořadí více v případě mužů a o 1,3 tisíce více v případě žen, naopak při porovnání s rokem 2006 jich bylo jak u mužů, tak u žen o 1,5 tisíce méně. Tzv. opakované sňatky se ve většině případů týkají sňatků druhého pořadí a sňatků rozvedených osob. Ovdovělí vstupují do nového svazku zřídka, v roce 2016 tak učinilo 432 ovdovělých mužů a 555 ovdovělých žen.

Tab. 2.2 Sňatky podle pohlaví a pořadí, 2006–2016

	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pořadí sňatku muže: 1.	39 149	33 371	33 816	32 743	34 691	36 884	38 578
2.	11 612	9 915	9 591	8 452	9 203	9 142	9 987
3.	1 820	1 600	1 578	969	840	964	1 025
4.+	279	251	221	147	103	151	150
neznámé vyšší	x	x	x	1 188	738	1 050	1 028
Pořadí sňatku ženy: 1.	39 569	33 443	34 175	33 029	35 155	37 021	39 007
2.	11 225	9 866	9 349	8 265	8 845	9 182	9 611
3.	1 806	1 584	1 474	1 052	909	1 066	1 150
4.+	260	244	208	153	131	156	155
neznámé vyšší	x	x	x	1 000	535	766	845
Podíl prvních sňatků (%): muži	74,1	73,9	74,8	75,3	76,1	76,5	76,0
ženy	74,9	74,1	75,6	75,9	77,1	76,8	76,8
Podíl opakovaných sňatků (%): muži	25,9	26,1	25,2	24,7	23,9	23,5	24,0
ženy	25,1	25,9	24,4	24,1	22,9	23,2	23,2

Pozn.: V roce 2013 došlo k úpravě Dotazníku k uzavření manželství (slouží jako jeden z podkladů pro vyplnění Hlášení o uzavření manželství), kdy byla Ministerstvem vnitra ČR vypuštěna mj. otázka na pořadí manželství. Nejistěné údaje tak ČSÚ poslední čtyři roky uvádí jako samostatnou kategorii. Velká část nezjištěných údajů se týká cizích státních občanů.

Sňatky obyvatel ČR bývají v průběhu kalendářního roku velmi nerovnoměrně rozloženy. Minimální je jejich počet v zimních měsících (prosinec až únor), naopak nejraději volí snoubenci sňatek v období měsíců červen až září. V roce 2016 se nejvíce sňatků konalo v červnu s celkovým počtem 9 165 (vůbec nejsilnějším dnem byl 18. červen s 1 766 uzavřenými sňatky) a v září (8 441 sňatků), ač byly v obou měsících pouze čtyři soboty. Oproti tomu červenec s pěti sobotami se umístil až na třetím místě (8 137 sňatků). Celkově období červen až září v roce 2016 zvolilo téměř 66 % snoubeneckých párů.

Tab. 2.3 Sezónnost sňatečnosti, 2006–2016

Měsíc	Absolutní počet sňatků			Měsíční index*						
	2006	2011	2016	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Leden	1 246	935	958	0,28	0,24	0,24	0,19	0,25	0,23	0,22
Únor	1 465	1 113	1 202	0,36	0,32	0,31	0,29	0,38	0,31	0,30
Březen	2 185	1 498	1 341	0,49	0,39	0,44	0,45	0,42	0,38	0,31
Duben	5 227	3 782	4 089	1,20	1,02	0,94	0,91	0,93	0,87	0,98
Květen	2 018	2 324	3 099	0,45	0,61	0,60	0,67	0,74	0,89	0,72
Červen	9 300	8 069	9 165	2,14	2,18	2,45	2,33	2,27	2,12	2,20
Červenec	7 215	7 334	8 137	1,61	1,91	1,58	1,62	1,52	1,65	1,89
Srpen	6 878	6 612	7 587	1,53	1,73	1,78	2,11	2,27	2,16	1,76
Září	9 275	6 831	8 441	2,13	1,84	2,10	1,90	1,79	1,79	2,03
Říjen	3 578	3 196	3 838	0,80	0,83	0,71	0,75	0,72	0,88	0,89
Listopad	2 401	2 351	1 720	0,55	0,63	0,41	0,46	0,42	0,40	0,41
Prosinec	2 072	1 092	1 191	0,46	0,29	0,45	0,31	0,29	0,32	0,28

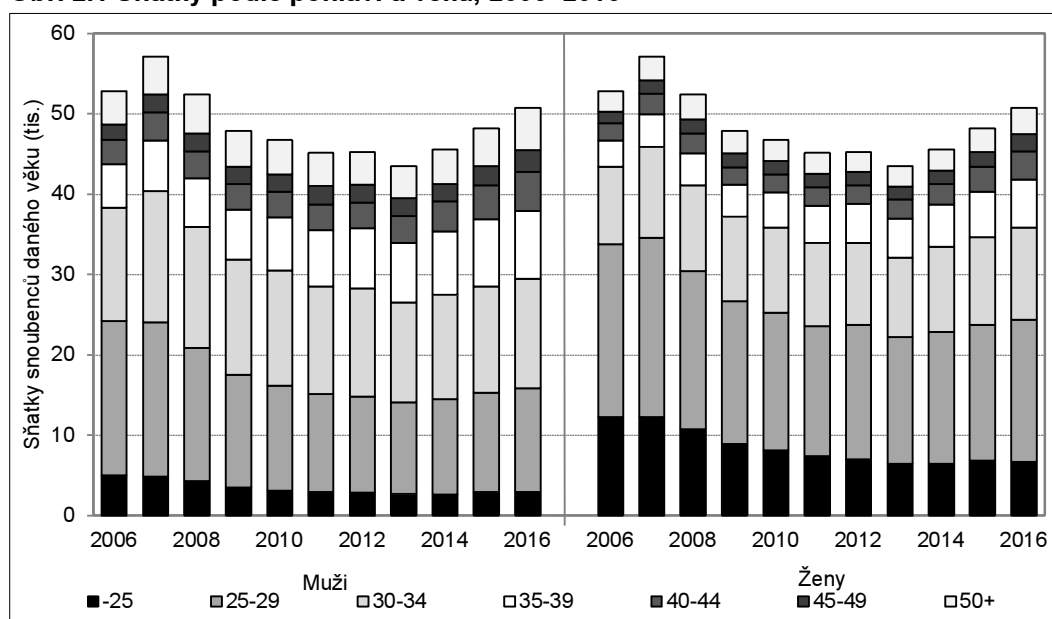
* Pozn.: Jedná se o očištěný index (přepočet na stejný počet dnů).

Měřeno hodnotou měsíčního indexu, který eliminuje vliv různého počtu dnů v měsíci a vypovídá o vztahu měsíčního počtu sňatků k průměrnému měsíci daného roku, bylo v červnu 2016 uzavřeno 2,20krát více sňatků než byl průměr roku, v září pak 2,03krát. Nejnižší měsíční index připadl stejně jako v předchozích

letech na měsíc leden, kdy byla uzavřena necelá čtvrtina průměrného měsíčního počtu (0,22násobek průměru). Květnový index v roce 2016 činil 0,72, což bylo sice méně než v předcházejícím roce (0,89 v roce 2015⁵), nicméně hodnoty měsíčního indexu pro květen měly ve sledovaném období rostoucí trend a dochází tak navzdory květnové pověře („svatba v máji – nevěsta na máry“) k postupnému nárůstu jeho oblíbenosti.

Více než polovina snoubenců je ve věku mezi 25–34 lety. V roce 2016 bylo tohoto věku 52,1 % ženichů a 57,5 % nevěst. V rámci pětiletých věkových skupin převládali u mužů na počátku sledovaného období 25–29letí, od roku 2009 pak 30–34letí (26,8 %, absolutně 13 596 v roce 2016). V případě žen byla každoročně nejpočetnější skupina 25–29letých nevěst (34,9 %, absolutně 17 718 v roce 2016). Věková struktura snoubenců se přitom ve sledovaném období vyvíjela ve směru zvyšujícího se počtu snoubenců ve věku 35 a více let a naopak klesajícího počtu snoubenců mladších 25 let. Podíl 35letých a starších nevěst se zvýšil z 17,9 % v roce 2006 na 29,3 % v roce 2016, u ženichů z 27,5 % na 42,0 %. Naopak nevěst mladších 25 let bylo v roce 2006 v úhrnu 23,2 %, o 10,1 procentních bodů více než v roce 2016. U ženichů tento podíl poklesl o 3,6 procentních bodů na hodnotu 5,8 % v roce 2016.

Obr. 2.1 Sňatky podle pohlaví a věku, 2006–2016

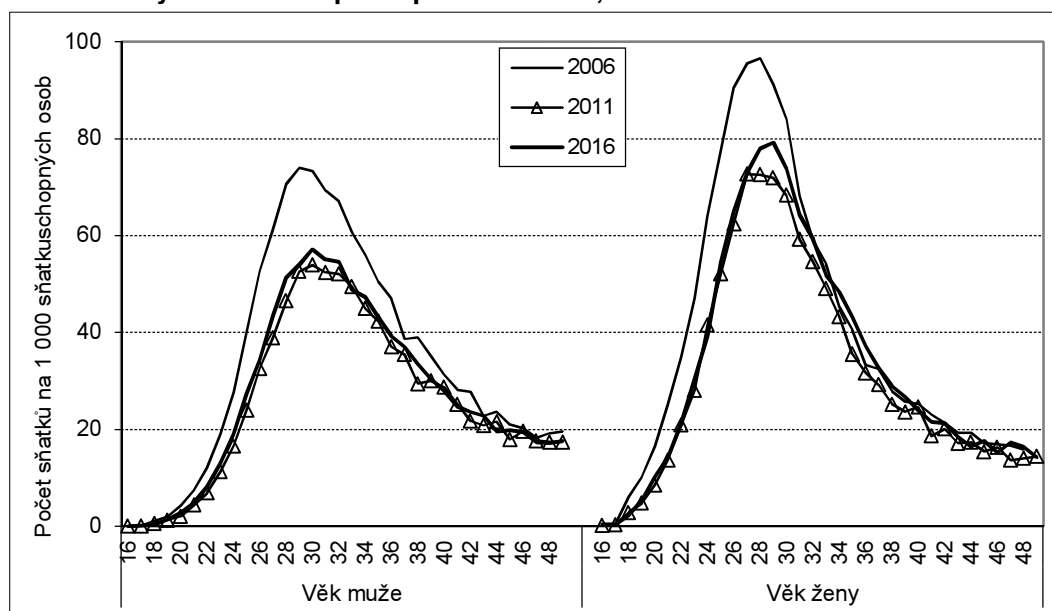

Složení snoubenců podle věku je však kromě samotné úrovně sňatečnosti ovlivněno i početností jednotlivých generací. Eliminovat vliv věkové struktury a vystihnout intenzitu vstupu do manželství lze pomocí měr sňatečnosti. Počet sňatků na tisíc sňatkuschopných osob, tedy osob v rodinném stavu svobodný/á, rozvedený/á či ovdovělý/á (tzv. čistá míra sňatečnosti), v průběhu sledovaného období dosahoval pro muže vrcholu ve věku 30 let, vyjma roku 2006, kdy byl vrchol ve věku 29 let, a let 2013 a 2015, kdy maximum náleželo věku 31 let. V roce 2016 ve věku 30 let uzavřelo manželství 57 z tisíce sňatkuschopných mužů (v roce 2006 jich bylo 74 ve věku 29 let). Ženy vstupovaly do manželství v nejvyšší míře ve věku 28 nebo 29 let, kromě roku 2011, kdy maximální intenzita sňatečnosti byla již ve věku 27 let. V roce 2016 uzavřelo sňatek 79 % sňatkuschopných žen ve věku nejvyšší míry sňatečnosti 29 let, na začátku sledovaného období, v roce 2006, téměř 97 % žen ve věku 28 let. Hodnoty čistých měr sňatečnosti (obr. 2.2) ukazují, že sňatečnost se výrazně snížila zejména v mladším věku a v první polovině sledovaného desetiletí. Při srovnání let 2011 a 2016 čisté míry sňatečnosti stagnovaly, či mírně rostly. Nárůst sňatečnosti ve věcích cca nad 35 let však nebyl výrazný, u mužů zůstaly míry sňatečnosti v roce 2016 stále nižší než v roce 2006.

⁵ Vyšší hodnotu květnového indexu v roce 2015 ovlivnilo zajímavé datum (pátek 15. 5. 2015), a také pět sobot v měsíci.

Obr. 2.2 Míry sňatečnosti podle pohlaví a věku, 2006–2016

Pozn.: Čisté míry sňatečnosti jsou konstruovány v III. hlavních souborech událostí. Střední stav je vypočten jako průměr dvou koncových stavů.

Úhrnná sňatečnost svobodných (neboli prvosňatečnost) vyjadřuje podíl osob, které by při zachování řádu sňatečnosti, úmrtnosti a zahraničního stěhování svobodných uzavřely před dovršením 50. roku věku první sňatek. Mezi roky 2006 a 2016 poklesla u mužů z hodnoty 62,9 % o 6,7 procentních bodů, tj. na úroveň 56,2 % v roce 2016, u žen ve stejném období z 69,7 % na 64,3 %, tj. o 5,4 procentních bodů. Historicky minimální byla prvosňatečnost ale v roce 2013, kdy dosahovala 51,4 % u mužů a 59,0 % u žen, tedy o 4,8, resp. 5,3 procentních bodů níže než v roce 2016. Průměrný věk mužů a žen při prvním sňatku se v letech 2011–2016 výrazně neměnil (tab. 2.4), v roce 2016 činil u mužů 32,2 let a u žen 29,9 let, když meziročně poklesl u mužů o dvě desetiny roku, u žen o necelou jednu desetinu roku vzrostl. Ve srovnání s rokem 2006 byl v posledním sledovaném roce průměrný věk svobodných ženichů vyšší o 1,2 roku a svobodných nevěst o 1,4 roku. Posun prvního sňatku do vyššího věku dokumentují také změny podílů svobodných v jednotlivých věcích (dle tabulek sňatečnosti). Mezi roky 2006 a 2016 se podíly svobodných zvýšily ve všech věcích, u mužů nejvíce ve věku 37–39 let (o 20 %), u žen ve věku 33–34 let (o 23 %). Ve vyšším věku byl nárůst tabulkových podílů svobodných již nižší, tedy posun sňatečnosti byl částečně kompenzován.

Tab. 2.4 Sňatečnost svobodných, 2006–2016

Ukazatel	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Prvosňatečnost (%): muži	62,9	53,5	53,2	51,4	53,1	55,1	56,2
ženy	69,7	61,0	60,6	59,0	60,8	62,4	64,3
Průměrný věk při 1. sňatku: muži	31,0	32,2	32,3	32,3	32,3	32,4	32,2
ženy	28,4	29,6	29,6	29,8	29,8	29,8	29,9
Podíl svobodných mužů (%) ve věku: 25	91,0	94,5	94,7	94,9	94,8	94,2	93,9
35	48,8	59,7	60,0	61,6	60,4	59,2	58,1
45	38,6	48,2	48,5	50,2	48,6	47,0	45,6
Podíl svobodných žen (%) ve věku: 25	78,2	86,0	86,6	87,5	87,3	86,5	85,9
35	37,3	47,1	47,3	49,4	47,9	46,8	45,4
45	31,3	40,0	40,3	42,0	40,2	38,7	37,0

Pozn.: Údaje vychází z jednovýchodných tabulek sňatečnosti svobodných.

S největší intenzitou vstupovali do prvního manželství v roce 2016 muži ve věku 29 let, kdy uzavřelo sňatek téměř 55 z tisíce svobodných mužů, a ženy ve věku 27 let (75 % svobodných). Jde o intenzitu meziročně vyšší v případě mužů (dokonce nejvyšší od roku 2011), u žen došlo ve srovnání s rokem 2015 k mírnému

poklesu maxima. Ve srovnání s rokem 2006 jsou však nejvyšší hodnoty pravděpodobnosti uzavření prvního sňatku pro rok 2016 významně nižší (v roce 2006 bylo maximum 72,5 ‰ u svobodných mužů ve věku 29 let a dokonce 93,0 ‰ u svobodných žen ve věku 27 let). Jak dokládá vývoj pravděpodobností uzavření prvního sňatku (tab. 2.5), u mladších osob se mezi roky 2006 a 2016 sňatečnost snížila, přitom ve starším věku (od 30 let výše) nedochází k dostatečné kompenzaci. Věk, kdy sňatečnost svobodných kulminuje, se přitom u obou pohlaví ve srovnání let 2006 a 2016 nezměnil.

Tab. 2.5 Pravděpodobnost uzavření prvního sňatku (na 1 000 osob), 2006–2016

Věk	Muži							Ženy						
	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
20	5,7	3,2	3,2	3,1	3,4	3,7	3,7	20,3	11,1	10,7	10,0	10,6	12,1	12,4
21	9,5	5,8	5,7	5,4	5,7	6,0	6,8	29,7	17,6	17,1	15,3	14,8	17,7	18,0
22	15,2	9,2	8,1	8,4	8,3	10,8	10,3	39,8	24,3	22,9	21,9	22,7	24,4	25,5
23	23,6	14,3	14,3	13,2	13,0	14,2	16,8	54,6	34,6	32,8	30,0	31,4	33,2	34,6
24	34,6	20,7	20,1	18,7	20,5	21,6	22,4	70,1	47,9	45,7	42,4	43,0	43,5	46,0
25	46,3	29,0	27,5	25,9	27,3	27,9	31,7	81,8	56,0	58,0	52,7	53,8	55,4	58,4
26	54,0	35,5	35,8	33,0	35,1	35,9	38,6	89,6	67,5	65,6	61,9	64,0	62,3	66,3
27	65,6	43,6	42,8	41,4	42,1	44,9	46,4	93,0	71,5	73,7	65,4	70,0	71,8	75,3
28	69,5	49,3	48,4	46,4	46,9	49,6	51,8	90,2	70,7	72,8	68,9	68,6	75,5	75,1
29	72,5	53,6	53,2	49,4	51,9	53,6	54,6	86,7	69,7	72,7	68,7	71,3	72,9	74,2
30	68,9	53,5	53,1	50,9	50,8	54,2	53,7	71,2	64,4	65,9	61,3	64,7	65,2	64,4
31	65,2	50,4	52,2	48,7	51,5	51,6	52,1	61,1	55,5	53,9	53,4	56,3	55,3	58,7
32	59,5	49,0	47,8	45,9	49,1	47,9	50,3	54,4	48,4	46,8	46,6	50,5	52,4	52,8
33	53,7	44,3	45,1	42,7	45,1	45,3	45,6	48,3	43,6	40,6	40,4	44,7	43,8	48,1
34	47,6	41,6	40,1	37,8	40,1	42,9	43,3	36,5	36,1	36,3	35,2	37,9	40,0	43,4
35	43,1	36,4	35,5	35,2	37,0	38,0	37,5	32,0	30,4	29,2	30,3	31,5	33,4	34,7
36	37,1	30,9	31,9	30,0	32,5	34,8	35,1	25,9	24,8	24,2	25,0	27,5	28,1	32,5
37	31,9	27,6	28,7	26,6	29,0	29,3	31,9	22,9	22,5	21,4	22,6	22,3	24,9	25,6
38	25,4	23,6	24,6	23,6	23,5	26,4	26,1	20,1	17,1	18,8	19,1	21,3	21,0	24,7
39	25,2	23,3	20,9	22,6	23,0	24,9	26,4	17,0	19,7	16,7	16,1	19,4	21,6	22,2
40	18,6	18,9	17,6	16,8	17,6	18,1	21,4	14,3	12,7	14,3	12,9	16,3	15,6	16,6
41	16,4	14,7	16,1	14,5	14,7	18,1	18,0	12,4	10,4	11,2	8,8	10,4	12,0	14,5
42	12,6	12,2	12,7	13,0	14,3	15,1	15,8	10,3	11,1	8,6	9,2	8,6	12,3	13,3
43	12,5	13,1	12,9	10,4	12,1	12,7	13,2	11,3	7,3	7,6	9,2	7,5	10,8	9,2
44	9,1	10,0	8,7	10,1	11,2	11,1	13,0	8,3	5,8	5,7	8,1	7,3	7,9	10,5

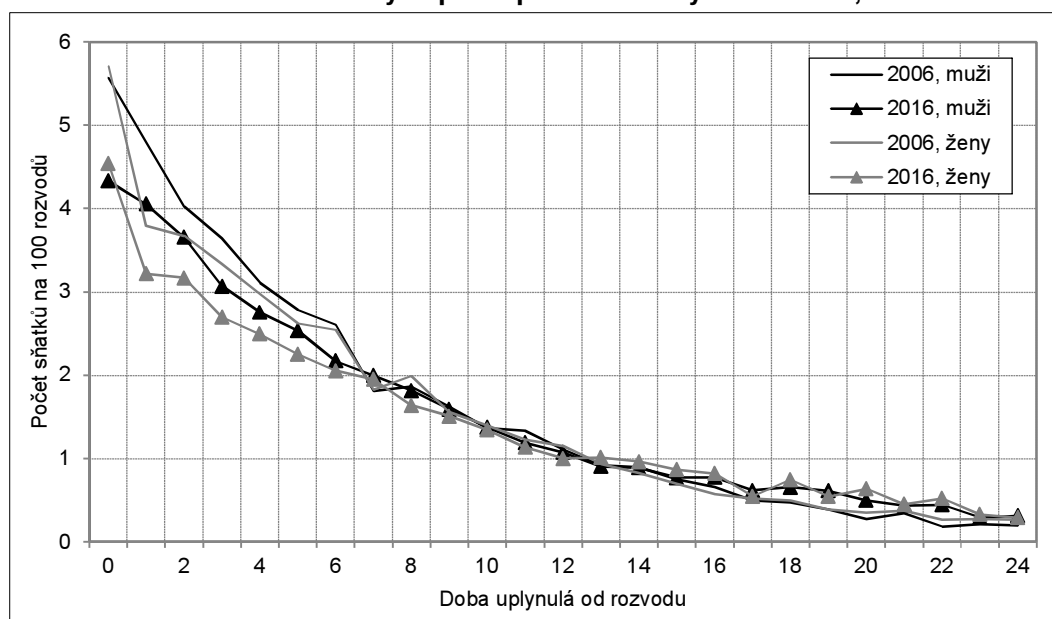
Pozn.: Údaje vychází z jednovýchodných tabulek sňatečnosti svobodných. Tučně jsou vyznačeny nejvyšší hodnoty v daném roce.

V roce 2016 se třetím rokem v řadě meziročně zvýšila také sňatečnost rozvedených, a to ještě výrazněji než sňatečnost svobodných. Míry z roku 2016 vypovídají, že další sňatek by uzavřelo 40,7 % rozvedených mužů, o 3,5 procentních bodů více než v předchozím roce (a o 6,1 p. b. více než v roce 2013, kdy byla sňatečnost rozvedených, stejně jako v případě svobodných, dosud nejnižší), a 38,7 % rozvedených žen, o 2,5 procentního bodu více než v roce 2015 (a o 5,2 p. b. více než v roce 2013). Na počátku sledovaného desetiletí však byla úhrnná sňatečnost rozvedených zhruba o dva procentní body vyšší (42,5 % u mužů a 40,9 % u žen). Úhrnná sňatečnost rozvedených mužů je mírně vyšší než u žen. Rozdíl vznikl v kratších délkách od rozvodu (0–4, 5–9 let), kdy rozvedení muži uzavírali nový sňatek o něco častěji než ženy (obr. 2.3). V období 0–4 roky od rozvodu vstoupilo v roce 2016 do dalšího sňatku 18 ze 100 rozvedených mužů a 16 ze 100 rozvedených žen. Sňatečnost rozvedených je přitom nejvyšší právě v době krátce po rozvodu. S rostoucí dobou uplynulou od rozvodu sňatečnost rozvedených plynule klesá. Průměrná doba mezi rozvodem a dalším sňatkem se v porovnání s rokem 2015 zvýšila o dvě desetiny roku na 8,4 let u mužů a o tři desetiny roku na 8,9 let u žen. Ve srovnání s rokem 2006 rozvedení vstupovali do dalšího manželství zhruba o 1,5 roku po rozvodu později, což bylo způsobeno jak poklesem sňatečnosti v kratších délkách po rozvodu, tak jejím růstem v intervalu 15 a více let od rozvodu (obr. 2.3).

Tab. 2.6 Sňatečnost rozvedených, 2006–2016

Ukazatel	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sňatečnost rozvedených (%): muži	42,5	36,9	36,4	34,7	35,4	37,2	40,7
ženy	40,9	36,6	34,9	33,5	33,6	36,3	38,7
Průměrná doba mezi rozvodem a sňatkem (roky): muži	7,1	7,5	7,6	8,0	8,1	8,2	8,4
ženy	7,4	7,8	8,0	8,3	8,5	8,6	8,9
Míry sňatečnosti mužů podle doby od rozvodu: 0–1	5,2	4,2	4,1	3,9	3,8	3,8	4,2
2–3	3,8	3,3	3,2	2,8	3,1	3,2	3,4
4–5	3,0	2,5	2,5	2,3	2,3	2,4	2,6
6–9	1,9	1,7	1,6	1,6	1,6	1,7	1,9
10–14	1,1	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1
15–19	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,7
20–24	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Míry sňatečnosti žen podle doby od rozvodu: 0–1	4,7	4,2	3,8	3,8	3,5	3,8	3,9
2–3	3,5	3,1	2,8	2,5	2,6	2,7	2,9
4–5	2,8	2,3	2,3	2,1	2,2	2,2	2,3
6–9	2,0	1,7	1,6	1,5	1,6	1,7	1,8
10–14	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,1
15–19	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
20–24	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4

Pozn.: Průměrná doba mezi rozvodem a dalším sňatkem je vypočtena z rozložení intenzit sňatečnosti rozvedených.

Obr. 2.3 Sňatečnost rozvedených podle pohlaví a doby od rozvodu, 2006–2016

Jedna desetina sňatků obyvatel ČR je uzavírána nevěstou či ženichem (nebo oběma) s cizím státním občanstvím. V roce 2016 tomu tak bylo u 5 153 sňatků, tj. u 10,2 % z celkového počtu. Podíl sňatků, kde byl minimálně jeden ze snoubenců cizinec, byl nejvyšší v roce 2014, kdy šlo o 11,4 % všech sňatků. Tradičně více cizinců je mezi ženichy než nevěstami. V posledním sledovaném roce bylo cizinců 6,4 % ženichů (3 263 v absolutním vyjádření) a 4,5 % nevěst (2 283). Ve většině případů se jedná o smíšené sňatky, kdy jeden ze snoubenců je český státní občan. Sňatky, kdy oba snoubenci měli jiné než české státní občanství⁶, tvoří výrazně nižší podíl na všech sňatcích, v roce 2016 nepředstavovaly ani jedno procento (0,8 %, absolutně 393 sňatků).

⁶ Alespoň jeden ze snoubenců měl ale v ČR registrovaný trvalý nebo přechodný pobyt, proto byl sňatek zahrnut mezi sňatky obyvatel ČR.

Ženichem-cizincem, který si bral za nevěstu ženu s českým státním občanstvím, byl v roce 2016 nejčastěji občan Slovenska (899 sňatků), s odstupem pak občan Německa (303 sňatků) nebo Spojeného království (209 sňatků). Mezi sňatky muže-českého občana s cizinkou dominovaly opět sňatky s osobou státního občanství Slovenska (847 sňatků), dále byly početnější nevěsty-občanky Ukrajiny (310) a Ruska (138). Zatímco uvedené tři nejčetnější skupiny cizinců v případě ženichů-cizinců v roce 2016 tvořily 49 % ze všech sňatků Češky s cizincem, v případě nevěst-cizinek to bylo téměř 69 % ze všech sňatků Čecha s cizinkou. Skladba ženichů-cizinců podle státního občanství tak bývá mnohem různorodější.

Mezi sňatky, kde byli oba snoubenci cizinci, dlouhodobě dominují sňatky dvou Ukrajinců. V roce 2016 byly v dalším pořadí sňatky dvou Slováků a Rusů. Ve statistice sňatků na předních místech nefigurují občané Vietnamu, ač tvoří dlouhodobě třetí nejpočetnější skupinu cizinců žijících v ČR. V roce 2016 bylo do statistiky zahrnuto 50 sňatků Vietnamce s Češkou, 59 sňatků Vietnamky s Čechem a pouze jeden sňatek, kde oba snoubenci měli vietnamské státní občanství. V pozadí těchto čísel i celkové struktury sňatků podle státního občanství snoubenců stojí jednak proces nabývání státního občanství⁷, jednak metodika sběru hlášení o demografických událostech obyvatel ČR, kdy sňatky uzavřené v zahraničí sleduje zvláštní matrika v Brně pouze u občanů českého státního občanství.

Tab. 2.7 Sňatky podle státního občanství snoubenců, 2006–2016

	2006	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sňatky alespoň s 1 cizincem	4 566	4 356	4 283	4 086	5 215	5 170	5 153
- podíl na všech sňatcích (%)	8,6	9,7	9,5	9,4	11,4	10,7	10,2
Sňatky - žena ČR + cizinec	2 549	2 384	2 344	2 370	3 048	3 016	2 870
státní občanství muže: Slovensko	612	679	662	667	717	773	899
Německo	239	259	227	238	361	345	303
Spojené království	154	238	230	182	256	260	209
Sňatky - muž ČR + cizinka	1 907	1 722	1 663	1 473	1 802	1 802	1 890
státní občanství ženy: Slovensko	772	736	719	710	830	807	847
Ukrajina	444	387	387	240	213	263	310
Rusko	109	121	125	108	155	160	138
Sňatky - oba cizinci	110	250	276	243	365	352	393
z toho: dva Ukrajinci	17	47	58	51	80	88	91
dva Slováci	13	13	26	20	31	42	38
dva Rusové	9	31	26	28	39	28	34

Pozn.: Výběr a řazení občanství podle četnosti v roce 2016.

⁷ Sňatek českého občana/občanky a cizinky/cizince tak částečně zahrnuje i sňatky národnostně (původním státním občanstvím) homogenní, kdy však jeden ze snoubenců již získal české státní občanství.

